

Rood voor Groen

draagt bij aan opgaven in het buitengebied

Om een positieve bijdrage te leveren aan de opgaven in het buitengebied, biedt de gemeente bewoners en gebruikers van het buitengebied sinds kort meer mogelijkheden om tot mooie initiatieven te komen. Dit is te danken aan de tijdelijke beleidsregel 'Rood voor Groen'. Hierin staat 'Rood' voor bebouwing en 'Groen' voor natuur.

Wanneer een initiatiefnemer in het buitengebied een bepaalde ontwikkeling wenst, dan moet daar een bijdrage aan een zogeheten 'maatschappelijke opgave' tegenover staan. Dat kan onder meer in de vorm van sloop van bebouwing, restauratie van een cultuurhistorisch waardevol pand en versterking van het landschap door de aanleg van natuur. Om te bepalen hoe groot die verplichte bijdrage is, heeft de gemeente (samen met adviesbureau BiedtRuimte) een puntensysteem ontwikkeld. Hierover later meer.

Beter en mooier

Volgens wethouder Bert Visser (Ruimtelijke Ordening) voelen bewoners van het buitengebied veel liefde voor de plek en omgeving waar zij wonen en leven. "Zij willen deze plek voor de generaties ná hen beter en mooier achterlaten. 'Rood voor Groen' biedt hen bijvoorbeeld de kans om te zorgen voor meer biodiversiteit en om natuur toe te voegen."

De 'oude' Rood voor Rood-regeling (= functieveranderingsbeleid) maakt het mogelijk om leeggekomen agrarische bebouwing te slopen en daarvoor in de plaats op het erf een woning terug te bouwen. Het nieuwe 'Rood voor Groen' gaat nu een stap verder! Als er onvoldoende te slopen is (of het eigen erf is ongeschikt) dan kan, onder voorwaarden, bijvoorbeeld naar de rand van een dorp worden uitgeweken.

Wethouder Bert Visser

Stap naar de toekomst

"In de Rood voor Rood-regeling, die ook blijft bestaan, liepen initiatiefnemers geregeld tegen beperkingen aan. We konden lang niet altijd gehoor geven aan hun vraag. Met 'Rood voor Groen' kunnen we dat vaak wél. We maken een stap naar de toekomst door mensen meer mogelijkheden te bieden. Denk hierbij aan meer biodiversiteit, natuurontwikkeling, je erf mooier maken en generaties bij elkaar houden", zegt Visser.

Aan de hand van drie praktijkvoorbeelden schetsen we wat er binnen 'Rood voor Groen' zoal mogelijk is:

1

Een agrariër is gestopt met zijn bedrijf. Zijn zoon gaat met zijn gezin in de boerderij wonen en voor vader mag er een kleine woning in de vorm van een boerenschuur op het erf worden bijgebouwd. Als tegenprestatie zorgt de familie voor nieuwe natuur in de vorm van hagen, singels, boomgaard en kruiden- en bloemrijk grasland.

2

Twee agrariërs zijn gestopt en samen willen ze een aantal woningen aan de rand van het dorp bouwen. Het gaat hierbij om zowel kleine als grotere woningen in verschillende prijscategorieën. In totaal wordt ruim 20 hectare landbouwgrond geëxtensiverd* waaronder de aanleg van negen hectare nieuwe natuur.

* Extensiveren betekent dat een bedrijf minder dieren per hectare gaat houden.

Aangepaste hakselaar voor het maaien van hennep van HempFlax

3

Ouders zijn gestopt met hun agrarisch bedrijf en verhuizen naar een woning elders. Eén van hun zoons woont inmiddels in de boerderij. Een andere zoon gaat buiten het erf een woning bouwen. Onderdeel van het plan is de verbouw van de voormalige mestlo tot een 'bed & breakfast'. Ter compensatie legt de familie ruim vier hectare natuur aan en sloop zij voormalige agrarische schuren op het erf.

Diversiteit en kwaliteit

Belangrijk uitgangspunt van 'Rood voor Groen' is dat initiatieven in het buitengebied moeten bijdragen aan de diversiteit en kwaliteit van de verschillende landschappen in de gemeente Voorst. Hierover zegt de gemeente: "Onze ruimtelijke waarden zitten in het groen, de rust, de ruimte, de cultuurhistorie en de afwisselende landschappen. Een prachtig gebied om te wonen en te recreëren. Een belangrijk deel van de lokale economie is direct verbonden met het landelijk gebied (veeteelt, land- en tuinbouw, landgoederen, recreatie en horeca). Het Voorster landschap is letterlijk en figuurlijk de drager van onze gemeenschap."

Wethouder Visser benadrukt dat de gemeente ook openstaat voor ideeën van agrariërs om tot nieuwe verdienmodellen te komen. Zeker als deze initiatieven de natuur en het landschap ten goede komen, bijdragen aan het behoud en herstel van ecologische waarden of tot innovaties leiden op het gebied van energie en klimaatbeheer. Naast de in de beleidsregel 'Rood voor Groen' genoemde opties, blijft maatwerk mogelijk. Bijvoorbeeld bij stoppende intensieve agrarisch bedrijven.

"Initiatieven in het buitengebied moeten bijdragen aan de diversiteit en kwaliteit van de verschillende landschappen"

Wethouder Bert Visser

Ruimtelijk wenselijk

De gemeente kijkt per aanvraag of het initiatief past op de gewenste locatie en of het aansluit bij de beleidsdoelen voor het landelijk gebied. De bouw van een woning of ander gebouw op een bestaand woon- of bedrijfserf is vaak eenvoudiger dan het bouwen buiten een bestaand erf. Dat geldt ook voor het geschikt maken van een bestaand (karakteristiek) pand voor een nieuwe woon- of werkfunctie. Daarnaast geldt altijd dat een initiatief ruimtelijk (stedenbouwkundig, landschappelijk) mogelijk en wenselijk moet zijn en dat er genoeg mogelijkheden zijn voor het leveren van een maatschappelijke tegenprestatie in de vorm van sloop, herstel van cultuurhistorische waarden en/of natuurontwikkeling. Ook mag een nieuwe functie geen problemen opleveren voor bestaande agrarische bedrijven.

Programma Landelijk Gebied

De raad heeft onlangs ingestemd met het tijdelijk toepassen van dit nieuwe beleid (tot 2025) náást het bestaande Rood voor Roodbeleid. Na de zomer gaat de gemeente met alle betrokken partijen in het buitengebied aan de slag om te komen tot een Programma Landelijk Gebied (PLG). Dat wordt een beleidsvisie voor het buitengebied waarbij naar heel veel verschillende onderdelen wordt gekeken (bijvoorbeeld: water, grond, biodiversiteit). Onderdeel hiervan is het komen tot een definitieve beleidsregel 'Rood voor Groen'.

Punten-systeem

Aan 'Rood voor Groen' is een puntensysteem gekoppeld. Elke punt staat voor een investering van 20.000 à 25.000 euro. Zo levert een natuurontwikkeling van 0,25 hectare 1 punt op. Net als de sloop van 300 vierkante meter aan landschap ontsierende bebouwing en het creëren van een recreatieroute die aansluit op een bestaand netwerk. Ook zijn er punten te verdienen met het opknappen van een karakteristieke boerderij, het uitvoeren van een grote verduurzamingsopgave, natuurinclusief en/of circulair bouwen en het ontwikkelen van vernieuwende woonvormen.

Wil een initiatiefnemer een woning van 750 kuub met een bijgebouw op het erf van een bestaande boerderij realiseren, dan zal diegene daar een investering van 10 punten tegenover moeten zetten. Voor een kleinere woning of een 'generatiewoning' zijn minder punten nodig. Maar het tijdelijke 'Rood voor Groen'-beleid maakt niet alléén maar de bouw van woningen mogelijk. Ook zijn er mogelijkheden voor een groter bijgebouw, eventueel bedoeld voor een bedrijfsmatige (recreatieve) functie.

Vragen en initiatieven?

Wie zijn/haar idee voor een initiatief in het buitengebied wil bespreken (of eerst advies wil krijgen), kan contact opnemen met de Vakgroep Ruimtelijke Ordening van de gemeente Voorst via 0571-279911. De tijdelijke beleidsregel staat ook op de website van de gemeente: voorst.nl/rood-voor-groen